

Felhívás farkasfogásra

Egy esztendeje annak, hogy a Délmagyarország hasábjain „farkast kiáltottam”, azaz figyelmeztettem a Szeged környéki településeken a kertek alján, sőt a falusi portákon és a közintézményekben is rabolható bűnözőkre. Akkori szavaimat – miszerint „a betörések, lopások száma olyan ütemben szaporodik, hogy lassan seregnyi rendőr nem győzné nyomozni”, s „kezdnek is mind jobban félni a községekben élők” – számos példával nyomatékosítottam. Mégis úgy tűnik, több községben nem volt elég súlya a szavaimnak, nem vették komolyan a „kiabálást”. S nem igyekeztek eléggé azon, hogy próbálják meggátolni az elsősorban vagyoni elleni bűncselekményeket.

Többnyire csak több rendőrt követeltek, és kevés település lakosai vállalták, hogy önvédelemre szövetkeznek. Pedig ahol ezt tették, s éjszakánként a körzeti rendőrt segítve járták, vigyázták a falut – például Zsombón, Rőszkén – ott elbátortalanodtak a bűnözők és kevesebb kárt okoztak. A tavalyi ősszel Mórhalmon megalakított rendőrségi tevékenysége is fékezte őket a közeli településeken. Olyan helyekre húzódtak, ahol se polgárőrség, se elég rendőr nincs.

Sándorfalvára például, ahonnan a minap nekem küldött levélben „több utca lakói” kérték, tegyem szavá a garázdálkodást, a közbiztonság romlását, a nyugtalanságot, az idős emberek félelmét. Azt, hogy „Már a gyerekek is lopnak, azokat küldik, mert a tizenéves évet alulit nem büntetik... Bandákban vandálkodnak... A faluba betelepült, dolgozni nem akaró népes pereputtyok szítják a bűnt... A tisztességes, kevéske javaikért sokat gürcölő sándorfalviaknak, főleg ha öregek, már féltetniük kell, amilyük van. Sőt, félniük kell. Az elvadított háziorvósok sem védik meg, ha megégetik őket... Lassan már fényes nappal is félni kell az utcán, olyan elemek lepték el a falut... Írja már meg, hogy tegyen ellenük valamit az előljárással és a rendőrséggel!”

Íme, megírtam, továbbítottam a panaszt, a kérést. Bár tudom, hogy tavaly júliusban a képviselő-testület a költségekhez a falu pénzével hozzájárulva kérte egy újabb rendőrszolgálatba állítását. Aztán idén februárig újabb rendőr nem érkezett, sőt a korábban Zsombóról átjáró is hazatelepült. Betelepült viszont a faluba sok „gyanús elem”, szaporodtak a lopások, a betörések – se a falu lakóiból alakult polgárőrség, se rendőr nem állja útjukat.

Ameddig így van, az az érzésem, hiába kiabálok farkast. Hogy most mégis megteszem, arra az olvasói bizalommal írt levél készítetett, és az, hogy a sándorfalvi képviselő-testület a napokban tárgyal a község közbiztonságáról. S talán tesznek valamit azért, hogy megfogják a farkast...

SZABÓ MAGDOLNA

Azóta nyugtalan vagyok...

„Nem tudom, honnan tudta a nevem. Talán a postaládáról olvasta le. Így utólag mindig okosabb az ember. Ahogy kinyitottam az ajtót, már jött is be. Úgy meglepett, hogy nem is tudtam tiltakozni ellene. Elment a szobáig, benézett, és ott az előszobában mindjárt elkezdte a monológját. Mutatott is valami igazolványféléket, de nem mertem elkérni, nehogy fejbe vágjon. Tudja, annyi ilyen történetet olvas az ember. Azt hiszem, kihasználta, hogy zavarban vagyok. Alig bírtam lerázni. Végül aláíratott velem valami elismervényféléket és azzal távozott. Azóta nyugtalan vagyok: ki lehetett az az ember, mert az biztos, hogy nem a szeretetszolgálatból volt. Inkább valami rosszban sántikált.”

Egyre gyakrabban kell ilyen történetekről beszámoló idős emberek félelmét meghallgatnom. Tanácsért jönnek, én pedig a rendőrségre küldöm őket. Jobb elejét venni a bajnak.

A hölgyet, aki tegnap felkeresett, azzal csapta be egy férfi, hogy a pécsi Máltai Szeretetszolgálatból jött, és örömhírt hozott neki. Bizonyos jóakaróinak köszönhetően rövidesen automata mosógépet, televíziót és húsz kilónyi ruhát kap. A küldemény napokon belül érkezik, csak hogy a szállítáért 1900 forintot kell előzőleg fizetnie.

Közben bőven jutott ideje arra is, hogy – bár nem igazolta magát, sőt a nevét sem árulta el! – körülnézzen a lakásban, és afelől érdeklődjön: mennyi a nyugdíja a hölgynek, egyedül él-e, milyen gyermekei anyagi helyzete, kik laknak a szomszédságban és így tovább.

A „szeretetszolgálatos ember” mindamellyel nem tett jó benyomást a hölgyre. Nagy nehezen kitessékelte hát a belvárosi, első emeleti lakásból.

Jobban tette volna, ha be sem engedi. A rászorultság, az emberi hisztékeskedés haszonlesői egyre süröbben kopogtatnak az idős, egyedül élő emberek ajtaján. Nem árt tehát, ha ők, a legvédtelenebbek óvatosak... És ne restelljék: ilyen esetben értesítsék a rendőrséget!

VARGA

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

Itt a tavasz?

„Fokozott közrendvédelmi ellenőrzés”

Az utóbbi napokban több helyről is kaptunk információt arról, hogy a 43-as főúton minden Nagylak felől érkező gépjárművet megállítanak s ellenőrzik a rendőrök és a határőrök. Az okokról Suha Györgytől, az Országos Rendőr-főkapitányság szóvivőjétől kaptunk magyarázatot. Eszerint „a rendőrség és a határőrség közös személyi feltételekkel végrehajtott akciójáról” van szó – vagyis folyamatos az egyeztetés a rendőrség és a területileg illetékes határőrszolgálatok között – mely „fokozott közrendvédelmi tevékenységnek minősül, s amelynek célja a zöld határ forgalmának minimálisra szűkítése”. Ezzel a preventív (megelőző) lépéssel – melynek határfoka nyilvánvalóan annál nagyobb, minél közelebb történik a határhoz – igyekeznek meggátolni, hogy azok, akik a határon esetleg már illegálisan átjöttek, eljussanak az ország belsejébe. Ahogy Suha úr elmondta: *minél több rendőr vesz részt a közös akciókban,*

annál nagyobb a megelőzés esélye, hiszen előfordulhat olyan szituáció, amelynek az intézkedés rendőri hatáskörbe tartozik. (A határőröknek is vannak jogosítványaik, ám az ő hatáskörük az országon belül szűkebb – és más jellegű –, mint a rendőröké.) A szóvivő szerint nincs összefüggés a jó idő beköszönte és a fokozott ellenőrzés között, bár véleménye szerint is nagy a valószínűsége, hogy tavasszal szaporodni fognak az illegális határátkelések, vagy átkelési kísérletek.

Az ellenőrzés egyébként a déli határszakasz egészen folyik, de talán nem tévedünk, ha úgy gondoljuk, hogy a Romániával határos megyékben ennek más okai vannak, mint a jugoszláv-magyar határvidéken. (Képzünk Deszk határában készült, egy bolgár kamionos papírjainak átnevezése közben.)

P. L.

Az Alföld geológusa

Miháلتz István, a szegedi tudományem egykori professzora emlékére e hó 11-én emléktáblát avattak a JATE és a Magyarhoni Földtani Társulat nevében.

A földtani tudományok kiváló művelője Erdélyben született, Árpástón, 1897-ben, éppen 95 esztendeje. Már fiatal korában a sziklás-bérces Bihar hegység barlangjait kutatta. Debrecenben és Kolozsvárott tanult. Szegedi állomáshelyére 1922-ben került, és mindvégig hű maradt ehhez a munkaköréhez, 1952-től kezdve az intézet igazgatójaként.

Szegedre kerülését követően szakmai érdeklődése mindjárt az Alföld földtani viszonyainak tanulmányozására irányult. Kutatásai során két fő munkaterületre alakult ki. Az egyik az Alföld negyedkori üledékvizsgálata, amely mindvégig legszívesebben művel munkaterülete maradt. Emellett mindig odaadóan foglalkozott Szegeddel és az Alfölddel kapcsolatos gyakorlati földtani kérdésekkel egy-egy elemző vizsgálat kapcsán.

Legkedvesebb témájának vizsgálatait csak 1950-ben kezdődhetek meg, amikor nagy anyagi erővel és személyi apparátussal megindult az Alföld

negyedkori képződményeinek földtani térképezése. Többéves kitaró munkával készítette el Miháلتz István az Alföld negyedkori üledékeinek tagolásáról szóló dolgozatát az Észak-Alföld keleti részének, a Dunántúl keleti felének, földtani viszonyainak ismertetését. Óriási munka, feladatokat meghaladó erő.

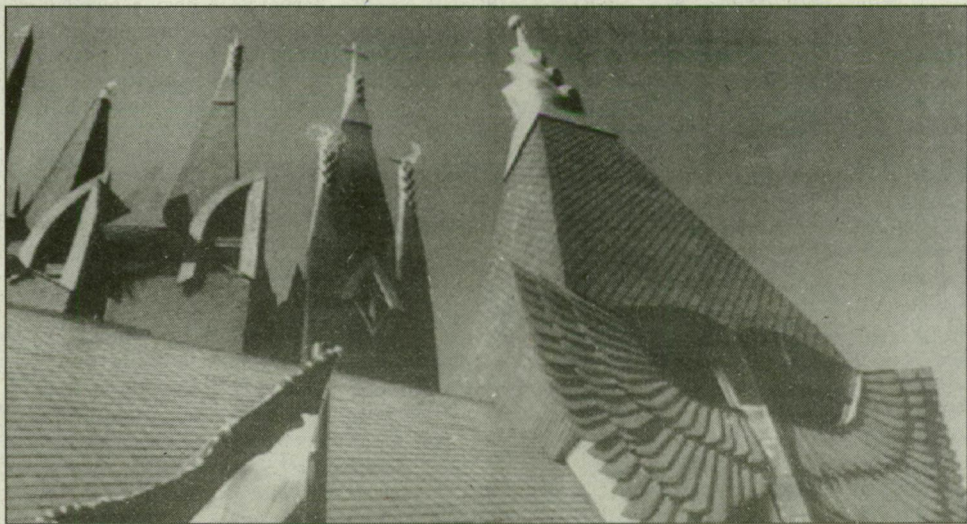
Miháلتz István sohasem vult be az „egyetem szűk világa”, nem volt úgynevezett „szobatudós”, ott volt a műszaki-tudományos értelmiség szinte összes rendezvényén, és Szeged városának is mindig szívesen segített problémái megoldásában. A város számára a tudományos igényű megírt szakvéleményei közül a következőket itt kötelességünk kiemelni: a somogyitelepi iskola károsodása, a Duna-Tisza-csatorna és a tiszalöki vízlepcső, valamint a tervezett szegedi vízlepcső földtani viszonyai. Foglalkozott a szegedi Tisza-part rakpartcsúszáásával, a védő töltés állapotával, az Új-szeged-Gyálarét közötti terület

földtani adottságaival. Ezeket a gyakorlati értékű munkáin túlmenően a különböző szakmai és társadalmi fórumokon is mindig nagy aktivitást fejtett ki. Nagyon találóan azt hangsúlyozta, hogy az elméleti búvárkodás gyakorlati ténykedés nélkül szegényes fényűzés. A gyakorlati célt szolgáló feltárások eredményeit tudományosan is megfogalmazta, és több tanulmányt jelentetett meg a tervezett szegedi vízlepcsőről is, ennek hidrogeológiai kérdéseiről.

Szegeden ő hozta létre azt a geológus iskolát, ahonnan a szakemberek egész sora került ki. Miháلتz István 42 éves szegedi működése alatt nemcsak a város tudományos rangjának öregbítéséhez járult hozzá, hanem a geológia gyakorlati művelésével nagymértékben segítette Szeged és vidéke fejlődését.

Szegeden halt meg, 1964-ben.

BÁTYAI JENŐ

Épül a magyar pavilon Sevillában a nyári Expóra

A dán kapcsolat

„Inkább ide hozzuk a pénzt, minthogy fegyverkezzünk belőle”

Beszélgetés Ole Weischerrel

– Amikor először Magyarországon jártam, nagyon megtetszett nekem ez az ország. Visszatérve arról gyözködtem a dán politikusokat, hogy nekünk segítenek ki ezt az országot. Csongrád dán testvérmegyéből, *Storströms Amtból* jöttem, amelynek területe nagyjából ugyanakkora, mint Csongrád, de a lakossága körülbelül a fele. A mi megyénk emberei is főleg a mezőgazdaságból élnek. Nincsenek nagy városaink, ezért itt is főleg a falvakkal működünk együtt. Jó kapcsolatunk van például az algyői és a pusztamérgesi önkormányzattal, a polgármesterek már jártak is kint Dániában. 1989-ben egy nagyobb küldöttséggel jöttünk ide, akkor kötött a két megye barátsági megállapodást.

– Melyek az együttműködés területei?

– Van egy oktatási programunk, 90 ezer dollárral támogatjuk környezetvédelmi szakemberek képzését; a magyarok is hozzájárulnak a költségekhez 10 ezerrel. A mi szakembereink eljönnek ide, és előadásokat adnak például a víztisztítás lehetőségeiről, és magyar szakemberek is kiutazhatnak Dániába tanulmányozni a mi rendszerünket. A víztisztító építése elég költséges dolog, az én feladatom összeszedni erre a pénzt a dán kormánytól és a Közös Piacról. Szeretnénk segíteni a tanárok posztgraduális képzésében is. Nekünk van egy rendszerünk erre, melynek lé-

Harmincas, magas, bajszos úr vár a megyeháza egyik irodájában. Magát tanácsadónak nevezi, aki Csongrád daniái testvérmegyének a képviselője. 1987-ben jött először Magyarországra, azóta rendszeresen jön hozzánk. „Beleszerettem az országba” – mondja. Ole Weischer úrral hamar szót értünk, mindketten beszélünk angolul. Egy kis nép nem várhatja, hogy a világ megtanulja a nyelvét, neki kell világnyelveket tanulnia – egyezünk meg.

nyege, hogy az anyagok, a videók, könyvek, lemezek körbejárjanak. Mindig újat venni nagyon drága, s ezzel a rotációval jelentős pénzt lehet megspórolni. Ebben az évben valamikor egy konferenciát is szervezünk a *business management*-ről. Márciusban is kétszer jövök, akkor egyeztetjük az időpontot. Szó lesz ezen a munkanélküliségről is, Dánia, Ausztria és Csongrád megye közösen finanszírozza, dán és osztrák szakértők is jönnek.

– Dániában milyen magas a munkanélküliség?

– Viszonylag magas, 9 százalék. A paradoxon az, hogy emellett a foglalkoztatottság is igen magas, mert sok munkanélkülinek bejegyzett nő és fiatal a szabad munkaerőpiacon adja el magát és vállal alkalmi munkát.

– Milyen most a dán gazdaság helyzete?

– Nagyon jó. Az infláció tavaly 1,9 százalék volt. Öt éve jóval magasabban állt, de sikerült visszacsorítani. Mi minden erőnkel támogatjuk, hogy Magyarország minél előbb tagja lehessen a Közös Piacnak. Azt hiszem, nekünk, kis országoknak össze kell fogunk, hogy a nagyok, Franciaország és Németország befolyását ellensúlyozni tudjuk. Dánia igen sok pénzzel támogatja a kelet-európai országokat. Ebben az évben 2,1 milliárd dán koronát hozunk a térségbe. (Ez körülbelül 25,2 milliárd forint.) Minden dán ember 426 koronát ad. Az USA esetében ez a támogatás állampolgáronként csak 26 dán korona.

– Miért jó üzlet az Önöknek?

– Ha itt magas színvonalú a környezetvédelem, az egész Európának jó; nekünk is. Másrészt sokkal jobban járunk, ha ezt az összeget a kontinens stabilitásának növelése érdekében használjuk fel, mint ha fegyverkeznénk belőle. Végül pedig – nem titkoljuk – előbb-utóbb szeretnénk eladni a termékeinket ezekben az országokban. Jelenleg ugyanis túlságosan függünk Németországtól. A balti államok függetlenedése majd a Szovjetunió szétesésével azon a területen is jelentős új piacok nyílnak meg, amelyeket vétek volna figyelmen kívül hagyni.

M. T.